

dr hab. Karol Sanojca, prof. UWr

Specjalizacja

Zainteresowania naukowe koncentrują się wokół zagadnień historii oświaty i nauki w XIX i XX wieku, relacji polsko-ukraińskich w XX wieku, problemów współczesnej edukacji historycznej oraz informacji naukowej w zakresie historii Śląska.

Kariera zawodowa

Studia w Instytucie Historycznym UWr odbył w latach 1976–1980. Po kilku latach pracy jako nauczyciel historii i wychowania obywatelskiego w 1985 r. został zatrudniony w macierzystym instytucie w Zakładzie Dydaktyki Historii jako asystent. Doktorat, którego promotorem był prof. W. Wrzesiński, obronił w 1994 r., Praca ukazała się drukiem kilka lat później – *Obraz sąsiadów w szkolnictwie powszechnym Drugiej Rzeczypospolitej* (Wrocław 2003). Habilitację uzyskał w 2014 r. na podstawie pracy *Relacje*

polsko-ukraińskie w szkolnictwie państwowym południowo-wschodnich województw Drugiej Rzeczypospolitej (Kraków 2013).

Od wielu lat kieruje Pracownią Bibliografii Historii Śląska w Instytucie Historycznym UWr współpracując z Herder-Institut w Marburgu oraz Sleszkym zemskym muzeum w Opawie.

Jest wiceprzewodniczącym Komisji do Oceny Podręczników Szkolnych Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie oraz redaktorem naczelnym „Opinii Edukacyjnych PAU”. Od 2007 r. jest członkiem międzyrządowej Polsko-Ukraińskiej Komisji Ekspertów do spraw Doskonalenia Treści Podręczników Szkolnych Historii i Geografii.

Projekty badawcze

- Narodowy Program Rozwoju Humanistyki – „Bibliografia historii Śląska” – kontynuacja i uzupełnienie serii (2018–2022) – wykonawca i kierownik
- Narodowy Program Rozwoju Humanistyki – „Bibliografia historii Śląska – kontynuacja i uzupełnienie serii” [2015–2019] – wykonawca
- Narodowy Program Rozwoju Humanistyki – „Bibliografia historii Śląska” i jej internetowa baza danych – wykonawca i kierownik
- Narodowy Program Rozwoju Humanistyki – „Alma Mater Leopoliensis. Dzieje humanistyki lwowskiej 1661–1946” – wykonawca

Działalność naukowa

Wyniki badań upowszechniane są poprzez organizację oraz udział w konferencjach naukowych, a także liczne publikacje

(artykuły i prace zwarte). Dorobek naukowy obejmuje ponad 100 recenzowanych tekstów w czasopismach oraz tomach zbiorowych. Jest autorem dwóch monografii i współredaktorem kilku prac zbiorowych.

Wykaz wybranych publikacji

Monografie:

- *Obraz sąsiadów w szkolnictwie powszechnym Drugiej Rzeczypospolitej*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 2487, Historia 162, Wrocław 2003.
- *Relacje polsko-ukraińskie w szkolnictwie państwowym południowo-wschodnich województw Drugiej Rzeczypospolitej*, Kraków 2013.

Redakcje:

- *Dydaktyka historii – dzieje i twórcy*, red. K. Sanojca, B. Techmańska, Łomianki 2025.
- *Narracje podręcznikowe. Akademia Umiejętności i Polska Akademia Umiejętności na rzecz edukacji*, red. M. Stinia, K. Sanojca, Kraków 2023.
- *Historyczne gry dydaktyczne – rozrywka, regionalizm, refleksja*, red. K. Sanojca, Wrocław 2018.
- *Nauczanie historii – ciekawiej. Notatnik nauczyciela*, red. W. Mrozowicz, K. Sanojca, Wrocław 2008.
- *Bibliografia historii Śląska*, redakcje roczników 1981–2018. Szczegółowy wykaz zobacz: <https://hist.uwr.edu.pl/wp-content/uploads/sites/74/2025/12/Pracownia-Bibliografii-Historii-Slaska.pdf>

Artykuły:

- *Nauki historyczne na Uniwersytecie Lwowskim (1914–1939), [w:] Alma Mater Leopoliensis. Dzieje humanistyki lwowskiej 1661–1946 (z dwoma interaktywnymi inwentarzami), t. 2: Nauki historyczne, t. 2, red. A. Dąbrowska, H. Sojka-Masztalerz, Wrocław 2025, s. 83–141.*
- *Antropologia, etnologia, archeologia, prehistoria na Uniwersytecie Lwowskim (1914–1939), [w:] Alma Mater Leopoliensis. Dzieje humanistyki lwowskiej 1661–1946 (z dwoma interaktywnymi inwentarzami), t. 2: Nauki historyczne, red. A. Dąbrowska, H. Sojka-Masztalerz, Wrocław 2025, s. 143–170.*
- *Działalność lwowskich ognisk metodycznych, ze szczególnym uwzględnieniem ogniska metodycznego historii w latach 1931–1939, [w:] Dydaktyka historii – dzieje i twórcy, red. K. Sanojca, B. Techmańska, Łomianki 2025, s. 437–453.*
- *Biblioteki szkolne gimnazjów lwowskich w okresie międzywojennym, „Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Historycznymi” 2020, Tom specjalny: Dla niepodległej, s. 89–104.*
- *Evolúcia učebnicového obrazu získania pol'skej nezávislosti roku 1918, [w:] Rok 1918 v historickej pamäti Slovenska a strednej Európy, red. Róbert Letz, Pavol Makyna, Martin, Matica slovenská 2020, s. 246–256.*
- *Edukacja historyczna w gimnazjach ukraińskich w okresie Drugiej Rzeczypospolitej, „Studia Historica Gedanensia” 10, 2019, s. 190–198.*
- *Misja edukacyjna krakowskich i lwowskich filologów klasycznych na łamach prasy specjalistycznej (1918–1939), „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prace Historyczne” 2018, nr 2 (145), s. 257–270 (współautor M. Pawlak).*

- ***Gimnazjalne podręczniki do historii (1999–2019). Próba bilansu, „Opinie Edukacyjne Polskiej Akademii Umiejętności. Prace Komisji PAU do Oceny Podręczników Szkolnych” 15, 2017, s. 59–72.***
- ***Szkola jako instytucja pracy. Pozycja prawna i problemy zawodowe nauczycieli szkół państwowych w okresie Drugiej Rzeczypospolitej, [w:] Praca i społeczeństwo Drugiej Rzeczypospolitej. Zbiór studiów, red. W. Mędrzecki, G. Leszczyńska, Metamorfozy Społeczne; 9, Warszawa 2014, s. 277–291.***
- ***Dwa patriotyzmy, czyli rzecz o wychowywaniu polskiej i ukraińskiej młodzieży na Kresach Południowo-Wschodnich Drugiej Rzeczypospolitej [w:] Procesy socjalizacji w Drugiej Rzeczypospolitej 1914–1939. Zbiór studiów, red. A. Landau-Czajka, K. Sierakowska, Metamorfozy Społeczne; 7, Warszawa 2013, s. 19–34.***
- ***Комунізм і національні проблеми в Центральній та Східній Європі у ХХ столітті. Республіка Полща та її «національні парадокси» [w:] Українсько-польське співробітництво в галузі історичної освіти. Матеріали та документи українсько-польської комісії експертів з удосконалення змісту шкільних підручників з історії та географії (1993–2003), Київ 2013, s. 172–182.***
- ***Właściciele prywatnych szkół średnich we Lwowie (1895–1939) [w:] Львів: місто – суспільство – культура. Збірник наукових праць, Том 8, частина 2: Культура, освіта, наука, церква, ред. О. Аркуша, О. Вінниченко, М. Мудрий, Вісник Львівського університету. Серія історична. Спеціальний випуск, Львів 2012, s. 368–377.***
- ***Podręcznik szkolny jako inspiracja badawcza i pomoc dydaktyczna [w:] Polska – Europa – świat w szkolnych podręcznikach historii, Zbiór studiów, red. S. Roszak, M. Strzelecka, A. Wieczorek, Toruńskie Spotkania Dydaktyczne; 5, Toruń 2008, s. 116–130.***
- ***Utrakwizacja szkolnictwa ukraińskiego na Kresach Wschodnich Drugiej Rzeczypospolitej – interpretacje i oceny [w:] Stosunki polsko-***

ukraińskie w szkolnej edukacji historycznej od XIX do XXI wieku, red. H. Wójcik-Łagan, Kielce 2005, s. 165–178.

- *Lwowskie władze oświatowe w okresie Drugiej Rzeczypospolitej [w:] Wokół historii i polityki. Studia z dziejów XIX i XX wieku*, red. S. Ciesielski, T. Kulak, K. Ruchniewicz, J. Tyszkiewicz, Toruń 2004, s. 761–766
- *Rola edukacji historycznej w budowie społeczeństwa multikulturowego na Kresach południowo-wschodnich w II RP [w:] Místo historie a úloha učitele dějepisu při formování multikulturní společnosti*, ed. J. Vaculik, J. Mihola, Brno 2003, s. 211–217.
- *Preußen und preußische Tradition im Schulwesen der Zweiten Republik [w:] „Nachbarn sind der Rede wert”. Bilder der Deutschen von Polen und der Polen von Deutschen in der Neuzeit*, Hrsg. J. Hoffmann, Dortmund 1997, s. 128–149.